

OPDRACHTEN VAKDIDACTIEK 2^e en 3^e JAAR
Kladversie Sn

AAN HR&O

1

Van de vakdidactiekdocent heeft U de vernieuwde kerndoelen (1998-2003) voor de basisvorming ontvangen. Deze kerndoelen geven een beschrijving van de beoogde doelen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden. Geef aan welke kerndoelen betrekking hebben op de gebieden van respectievelijk kennis, inzicht en vaardigheden.

2

Noem enige voor- en nadelen van het bestaan van een centraal examen MVT voor de vakinhoud en voor de didactiek van die talen.

3

U bent recentelijk aangesteld als ofwel conrector/ afdelingshoofd of decaan of voorzitter van de leerlingenraad. Uw school is zojuist gefuseerd met een MAVO-school en vormt nu een brede scholengemeenschap MAVO-HAVO-VWO. In een eerste overleg bespreekt U Uw onderwijsvisie. Geef drie keer Uw eigen mening, maar wel telkens in de rol die U speelt. Noteer tot slot Uw visie in twee kernachtige paragrafen (alinea's). Zet kopjes boven de alinea's.

4

Dyslectische leerlingen hebben grote problemen bij het aanleren van een vreemde taal. Ga na welke aspecten cq. vaardigheden vooral problemen opleveren.

5

Frans wordt gebruikt als "lingua franca" in een groot aantal landen in Afrika, is hier en daar in gebruik in het vroegere Indochina, in Polynesië en in het Caraïbische gebied. Steeds vaker publiceren belangrijke schrijvers uit/ in voormalige koloniale landen in een wereldtaal, in dit geval Frans, of schrijven geïmmigreerden hun eerste of latere werken in een "langue d'adoption". Vooral met het oog op een betere inpassing van de allochtone leerlingen in de groepen waaraan de leraren MVT lesgeven, zouden talendocenten regelmatig hun leerlingen met teksten kunnen confronteren die via de twee genoemde kanalen bekend zijn geworden.

Zoek als tweetal een niet te moeilijke literaire tekst (kort verhaal of gedicht) in het Frans van een auteur die valt te rubriceren onder degenen die "littérature postcoloniale" schrijven of die het Frans hebben aanvaard als literair uitdrukkinmiddel.

Ontwerp daarna in tweetallen een lesplan waarbij de opdrachten vooral ingaan op het aspect van de andere cultuur.

6

Met ingang van 1 augustus 1998 (of 1 augustus 1999) worden in de bovenbouw van het VO de tweede fase en het 'studiehuis' ingevoerd. Leerlingen zullen zelfstandiger werken aan de verbetering van hun taalvaardigheden.

Werk per tweetal. Lees de handelingsdoelen voor luistervaardigheid voor Frans. (U streeft ernaar Uw leerlingen de eindtermen van luistervaardigheid te laten bereiken door hen een map of leerdossier te laten aanleggen met luistervaardigheidsoopdrachten die zij zelfstandig hebben verwerkt.)

Neem samen een hoeveel authentiek gesproken woord op en ontwerp twee opdrachten, de een wat makkelijker, de ander wat moeilijker, die een plaats zouden kunnen vinden in zo'n reeks luistertoetsen.

7

Geef een beschrijving van een van Uw docenten MVT die U goed vond lesgeven. Welke eigenschappen die deze persoon bezat, maakte hem of haar tot een goed docent ?

Mogelijk bezit U een aantal van deze eigenschappen niet. Maar welke van Uw eigenschappen zullen U naar Uw mening ten dienste staan een goed docent te worden ?

“Wat voor type talendocent ben ik ?”

(Hieronder staat een aantal uitspraken die betrekking hebben op de manier waarop U als docent MVT te werk gaat. U geeft elke uitspraak een cijfer van 1 t/m 5 volgens onderstaande tabel:

- 1= helemaal mee oneens
- 2= mee oneens
- 3= geen mening
- 4= mee eens
- 5= helemaal mee eens

1. Ik moedig mijn leerlingen aan om de taal (=Frans) zelfstandig te leren
2. Ik zorg ervoor dat mijn leerlingen goed aan het werk kunnen gaan
3. Ik geef de leerlingen opdrachten waarmee ze hun kennis en vaardigheden kunnen oefenen
4. Ik let er op dat leerlingen een ruime keus hebben uit allerlei soorten opdrachten
5. Ik spreek regelmatig met leerlingen afzonderlijk over hun vorderingen bij het leren van de taal
6. Ik stimuleer mijn leerlingen om tot de grens van hun taalvaardigheid te gaan
7. Ik leg de nadruk op het 'leren leren' in mijn onderwijs
8. Ik neem risico's en regelmatig probeer ik nieuwe taalvaardigheidsoefeningen uit
9. Ik maak effectief gebruik van groepswerk
10. Mijn onderwijs is gericht op een planmatige voortgang in de taalverwerving van de leerlingen
11. Ik breng nauwkeurig in kaart wat elke leerling leert en bereikt
12. Ik geef enthousiast en levendig les
13. Ik zorg ervoor dat de leerlingen elkaars werk kunnen bekijken
14. Ik bespreek de resultaten van mijn leerlingen op zodanige wijze dat zij weten hoe zij zichzelf kunnen beoordelen
15. Ik ben goed op de hoogte van de innovatieve ideeën in het huidige MVT (basisvorming, Tweede Fase)
16. Ik houd bij mijn huiswerkopdrachten rekening met de zaken waarvoor de leerlingen belangstelling hebben
17. Ik houd mijn vakliteratuur goed bij en ben dus op de hoogte van vernieuwingen in het taalonderwijs
18. Ik ben goed op de hoogte van motiverende toetsopdrachten
19. Ik maak zelf zoveel mogelijk gebruik van de doeltaal in de klas
20. Ik ben zelf zeer goed in staat gebruik te maken van diverse audiovisuele middelen als ondersteuning van het taalverwervingsproces.)

Werk per tweetal. Vul eerst de vragenlijst in. Kies daarna twee aspecten uit de vragenlijst met betrekking tot Uw eigen lesgeven en bedenk drie concrete stappen per te verbeteren aspect die U zoudt kunnen uitvoeren. Bespreek Uw denkbeelden met een studiegenoot en verwoord zijn kritiek en/ of lof. Bedenk samen aanvullende of zelfs geheel andere situaties die relevant zouden kunnen zijn voor de beoordeling <van henzelf> van docenten MVT.

Leerlingen leren 'incidenteel' en 'intentioneel'.

Geef vijf voorbeelden van het 'incidenteel' leren van een taal (bij voorbeeld: brood kopen wanneer men op vakantie is in Frankrijk). Geef vijf voorbeelden van 'intentioneel' leren op school (bij voorbeeld: een rijtje woordjes leren).

Voor deze opdracht heeft U een jaardeel van leergang nodig. Kies uit het boek een onderdeel (bij voorbeeld: grammatica, vocabulaire, leerstrategie). Ga na hoe in de leergang een onderdeel wordt geïntroduceerd en in latere hoofdstukken wordt herhaald (d.w.z. hoe vaak wordt dit onderdeel herhaald of opnieuw gebruikt: hoe is de aansluiting met ander materiaal in het boek ?)

Bij het aanleren van een taal maken leerders onherroepelijk fouten. Hoe U als docent omgaat met fouten van Uw leerlingen bij spreek- en schrijfvaardigheid heeft waarschijnlijk invloed op het leerproces bij de leerlingen. Bespreek de volgende punten:

a: Hoe kunt U op een praktische manier de leerlingen stimuleren zich in de vreemde taal te uiten

- b: Noem vijf praktische manieren waarop een docent leerlingen kan helpen zichzelf te corrigeren.
c: Noem vijf praktische manieren waarop een docent leerlingen kan helpen elkaar te corrigeren.
d: Noem vijf praktische manieren waarop een docent fouten van leerlingen kan corrigeren.
-

12

Voor deze opdracht heeft U een jaardeel van een leergang nodig. Het gebruik maken van de voorkennis van de leerlingen gebeurt vaak expliciet in moderne leergangen, omdat het de leerling steun geeft bij het aanleren van nieuwe stof. Bij het MVT-onderwijs vormen warming-up activiteiten een manier om voorkennis te activeren. Bij deze opdracht evalueert U het gebruik van warming-up activiteiten in Uw leergang. Als deze ontbreken, voegt U een warming-up-activiteit aan de opdracht toe.

- a: Zoek een warming up-activiteit in de leergang
b: Hoe precies geeft de warming up-opdracht de leerlingen steun om de daaropvolgende vaardigheidsoefeningen uit te voeren ?
c: Als de docent de warming up-activiteit niet zou laten uitvoeren, hoe zou dat volgens U de daaropvolgende vaardigheidsoefening beïnvloeden ?
d: Zoek een opdracht uit het boek die niet door een warming up-activiteit wordt ingeleid
e: Ontwerp vervolgens een praktische warming up-activiteit waarmee voorkennis wordt opgeroepen.
-

13

Het begrip 'curriculum' wordt op drie niveau's, namelijk macro-, meso- en microniveau, verschillend omschreven. Op macroniveau verwijst de term naar de van overheidswege vastgestelde leerdoelen die voor alle scholen en leerlingen gelden. Zulke doelen zijn onder andere in de kerndoelen van de basisvorming en in de exameneisen vastgelegd, ook voor het moderne talenonderwijs. Vergelijk eindtermen en kerndoelen en ga na in hoeverre er sprake is van één aaneengesloten curriculum.

- Keren de kerndoelen in de eindtermen terug ?
  - Welke nieuwe elementen zijn aan de eindtermen toegevoegd ?
  - Bent U het met de aangebrachte accenten eens ? Welke preciseringen of veranderingen zoudt U daarin aangebracht willen zien ? Waarom ?
-

14

Voor deze opdracht dient U te beschikken over een beschrijving van de huidige exameneisen en van de eindtermen vernieuwde Tweede Fase MVT. Vat in enkele punten de belangrijkste vernieuwingen samen die het vernieuwde programma Tweede Fase voor de MVT zal inhouden. Let daarbij op punten als: -studiebelasting; - verplichte onderdelen; -schoolexamen (onderzoek) naast centraal <schriftelijk> examen; - eindtermen; verschillen MAVO-Frans, HAVO Frans en VWO Frans.

15

Hoe beoordeelt U het curriculum in de MVT in het VO als 'propedeuse' voor een eventuele studie Frans aan Hogeschool of Universiteit, gelet op de inhoud en de vorm van de vakonderdelen in de Tweede Fase ?

Welke doelstellingen moeten volgens U in dat curriculum MVT voorrang hebben ? Noem er drie in volgorde van belangrijkheid.

16

Zo het curriculum te definiëren valt als "een plan dat voorziet in een serie gelegenheden of kansen om te leren", zou een moderne school deze gelegenheden zo effectief en efficiënt mogelijk dienen in te richten. Op welke punten zou het onderwijs in de MVT naar Uw mening moeten worden aangepast ? In welke mate geldt dat voor onderbouw en voor de bovenbouw van het VO ? U kunt hierbij onder andere denken aan zaken als: - invoering multimedia; -inrichting lokalen en gebouwen; -nieuwe didactische werkvormen; -internationalisering; -nascholing personeel.

17

Van Uw docent vakdidactiek heeft U één van de vele in omloop zijnde checklists (listes de contrôle) voor de beoordeling van leergangen ontvangen. Kies één blok uit de lijst en analyseer daarmee een jaardeel van een onderbouwleergang naar keuze. Rapporteer Uw bevindingen.

18

In 1998 zijn de **herziene** kerndoelen van de basisvorming van kracht geworden. Sinds de eerste versie van de kerndoelen (1993), is een aantal nieuwe leergangen voor de MVT op de markt gekomen. Bestudeer de herziene kerndoelen 1988-2003 en ga na op welke punten een in Uw bezit zijnd jaardeel van een leergang aanpassingen behoeft.

19

Hoe leerlinggestuurd is Uw lesgeven ?

Beantwoord elk van de volgende vragen met cijfers van 1 tot en met 5. U kunt de vragenlijst op twee manieren invullen:

a: denkend aan hoe U nu lesgeeft

b: rekening houdend met de situatie straks in het studiehuis

1. Wie kiest de onderwerpen die wij bespreken ?
  2. Wie bepaalt waaraan wij gaan werken ?
  3. Wie bereidt de activiteiten voor en zorgt voor het materiaal ?
  4. Wie bepaalt hoe lang wij met een opdracht bezig zijn ?
  5. Met wie communiceren de leerlingen ?
  6. Naar wie kijken de leerlingen ?
  7. Wie bepaalt hoe de zitplaatsen zijn opgesteld ?
  8. Wie maakt gebruik van het bord ?
  9. Wie bedient de media ?
  10. Wie beslist welk vocabulaire geleerd moet worden ?
  11. Wie spelt de nieuwe woorden ?
  12. Wie kijkt het werk na ?
  13. Wie geeft de instructie ?
  14. Wie legt uit ?
  15. Wie stelt de meeste vragen ?
  16. Wie beantwoordt de meeste vragen ?
  17. Wie herhaalt de antwoorden die de leerlingen niet verstaan hebben ?
  18. Wie zorgt voor stilte en wie verbreekt die ?
  19. Wie beslist over het huiswerk ?
  20. Wie kiest de tweetallen en de groepen ?
  21. Wie is er verantwoordelijk voor de inrichting van het klaslokaal ?
  22. Wie is verantwoordelijk voor de orde ?
  23. Wie beslist over de klassenregels ?
- (Bron: Vragenlijst naar Deller S. (1990), Lessons from the Learner, Harlow, Pilgrims-Longman)
-

20

Besprek de klassenopstellingen die U het meest geschikt lijken voor de verschillende onderdelen van het talenonderwijs in de onderbouw. Licht Uw keuze toe.

Teken met stoelenopstellingen een klassenplattegrond die passend is bij de volgende activiteiten:

- a) een les waarin de docent een grammaticaprobleem uitlegt
- b) een 'gezellig' verhaal van de docent
- c) een schrijfo opdracht in groepjes
- d) de hele klas luistert naar een cassette of CD
- e) een examen of een proefwerk
- f) een les waarin veel in tweetallen gewerkt wordt
- g) rollenspel in groepen van vier
- h) een leesvaardigheidsles waarbij de leerlingen voor zichzelf een tekst lezen en schriftelijk vragen beantwoorden
- i) een opdracht waarbij de leerlingen door de klas lopen en aan anderen iets moeten vragen
- j) een les waarbij de hele klas betrokken is bij een discussie

(Bron: Lijst naar Tanner, R & Green C. (1997), Tasks for Teacher Education, Harlow, Longman)

21

Voor deze opdracht heeft U een jaardeel van een leergang nodig. Leeractiviteiten kunnen worden beschreven als docent- of leerlinggestuurd. Zoek in de leergang een leerlinggestuurde opdracht. Herschrijf deze, zodat hij meer leerlinggestuurd wordt.

22

Met de komst van het 'studiehuis' is het de bedoeling dat het accent verschuift van docent- naar leerlinggestuurd. Deze zelfevaluatieopdracht is erop gericht te bepalen hoe leerlinggestuurd uw wijze van lesgeven zou zijn.

Ga na welke kenmerken een leerlinggestuurde klassensituatie vertoont. Noem er minstens tien en daaronder ook níét in de vragenlijst verwoorde.

Hoe leerlinggestuurd wilt U in Uw onderwijs zijn en hoe wilt U dat bewerkstelligen ?
Noteer een vijftal concrete gedachten hieromtrent.

22

Voor deze opdracht (uit te voeren door minimaal twee studenten) dient U enige ervaring met Internet te hebben. U zoekt op het Internet informatie met behulp van sleutelwoorden. De volgende woorden die betrekking hebben op taalonderwijs kunt U bij Uw zoektocht gebruiken. Terwijl U aan het zoeken bent schrijft U de URL's (Uniform Resource Locaters) op of maakt U 'bookmarks' zodat U deze plekken terug kunt vinden.

Hieronder treft U tien URL's of Internet-sites aan:

<http://www.educ.uva.nl/thomasp/commhome.htm>
<http://www.educ.uva.nl/onderwijs/>
<http://www.u-net.com/eflweb>
<http://www.man.ac.uk/IATEFL>
<http://www.violet.berkeley.edu/cwp/Tesl-J/index.html>
<http://www.stolaf.edu/network/iece>
<http://titania.cobuild.collins.co.uk>
<http://www.hut.fi/rvilmi/Project/>
<http://ericsp.org>
<http://www.edunet.com>

Er zijn ook specifiek Nederlandse bronnen. Deze opdracht besteedt daar aandacht aan. Open de volgende URL: <http://www.surfnet.nl/nlmenu/nlmenu.html> en ga op zoek naar bronnen die bruikbaar zijn voor het MVT-onderwijs. Vergelijk Uw bevindingen met tenminste één studiegenoot.

23

Voor deze opdracht dient U te beschikken over een set toetsen die bij een leergang voor de onderbouw worden meegeleverd.

Ga steeksproefgewijze na of de toetsen bij de door U gekozen ??? voldoen aan het criterium van validiteit door gebruik te maken van de herziene kerndoelen basisvorming.

24

Werk samen met een andere student en zorg ervoor dat U beschikt over twee schrijfproducten van twee leerlingen en kopieer ze voor elkaar, zodat U elk vier schrijfproducten hebt. Stel het niveau van de leerlingen vast.

Noteer ieder apart Uw feedback op die schrijfproducten waarbij U aandacht schenkt aan de volgende punten:

- Hoeveel fouten worden gecorrigeerd (alle of enkele) ?
- Hoe worden fouten gemarkeerd (bij voorbeeld: onderstrepen, omcirkelen, een code <zoals GR voor een grammaticale fout, O voor een spelfout, ST voor een stijffout>) ?
- Wat voor commentaar geeft op de totale inhoud ?
- Welke kleur gebruikt U bij correctie ?
- Wat voor commentaar geeft U ter aanmoediging en welk, bij een wanprestatie, voor een terechtwijzing ?

Laat elkaar de gecorrigeerde schrijfproducten zien en bespreek de verschillen in feedback. Welke criteria gebruikte U om feedback te geven ? Maak hiervan een lijst. Bespreek wat voor soort feedback de leerlingen werkelijk helpt hun schrijfvaardigheid te verbeteren.

25

Voor deze opdracht dient U diverse in de handel zijnde examenbundels te raadplegen. Uw schoolpracticumdocent vraagt U en een medestudent te onderzoeken wat voor soorten examenbundels 4-MAVO er precies op de markt zijn met respectievelijk de teksten 'sec' <dus zonder verdere ondersteuning>, met woordenlijsten, met oefeningen en met leesstrategieën, met toelichtingen bij antwoorden of zelfs met complete argumentaties bij de goede antwoorden en waarschuwingen bij de foute, waaronder de zogenaamde 'afleiders'. Maak van de uitgaven een beknopte inventarisatie en geef aan welk type bundel U prefereert.

Men vraagt U ook advies voor alternatieven voor de geijkte examenbundels, zoals tekstboeken voor de bovenbouw en 'losse' leesteksten te halen uit kranten en tijdschriften. Doe hiervoor suggesties. Schrijf een korte notitie met daarin argumenten om te komen tot een andere didactiek van de leesvaardigheid, met daarin een veel kleinere plaats voor het mogelijk geestdodend, eindeloos, oefenen met examenteksten.

26

Voer deze opdracht dient U te beschikken over een aantal door leerlingen gemaakte brieven (te verstrekken door de vakdidactiekdocent en eventueel door U zelf te vergaren aan een stageschool) .

Een oud validiteitprobleem kan zich voordoen bij het onderdeel schrijfvaardigheid, dat in het schoolonderzoek vaak vorm krijgt als opdracht tot het opstellen van een brief. Sommige leerlingen schrijven, uit negatieve faalangst of uit berekening, zo weinig mogelijk op, en komen zo tot weinig bevredigende en minimale prestaties op lexicaal en grammaticaal niveau. Anderen zijn creatiever, schrijven meer op en maken daardoor meer fouten. Vraag aan Uw schoolpracticumdocent hoe deze met dit probleem omgaat en bestudeer een aantal briefopdrachten aan leerlingen en de uitwerkingen ervan. Hoe lost U het probleem op ?

=====

AAN SCHOOL

1

Welke maatregelen heeft de school getroffen om dyslectische leerlingen te helpen en bij toetsingsmomenten tegemoet te komen, bij voorbeeld bij het eindexamen ?

2

Observeer een les Frans en noteer wanneer de docent de doeltaal gebruikt, en wanneer deze overgaat op het Nederlands. Bespreek Uw bevindingen na afloop met de docent.

3

Wordt er op de een of andere manier rekening gehouden met allochtone leerlingen, bij voorbeeld doordat men in de les regelmatig een beroep doet op hun ervaringen bij het leren van NT2, of door leerlingen te vragen naar voorbeelden uit hun moedertaal bij het behandelen van grammatica of vocabulaire ? Geef een aantal geobserveerde voorbeelden.

4

Vraag een aantal 'anderstalige' leerlingen naar hun ervaringen (de problemen die zij hebben of juist de voorsprong die zij hebben) bij het aanleren van Frans in de schoolsituatie. Welke conclusies trekt U hieruit voor Uw eigen lespraktijk ?

5

De invloed die de door het CITO ontwikkelde toetsen tot op heden hebben op de lespraktijk staat bij docenten MVT nog steeds ter discussie, vooral gezien hun 'back-wash'-effect. Zo werken, vooral aan lagere schooltypen, leerlingen in het laatste jaar of de twee laatste jaren voorafgaand aan het eindexamen vele schriftelijke eindexamens en vele luistertoetsen van de laatste tien jaar door.

Ga na hoeveel lestijd per week besteed wordt aan het maken en bespreken van dergelijke toetsen. Welke argumenten voeren Uw collega's aan voor deze oefenlessen ? Wat zijn volgens U de voor- en nadelen van deze werkwijze, als het gaat om het bereiken van twee typen doelen, ten eerste: voldoende examenvorbereiding , ten tweede: een hoog niveau van leesvaardigheid en luistervaardigheid ?

6

De Vereniging van Leraren in Levende Talen en de instellingen die het MVT-onderwijs ondersteunen, organiseren geregeld studiedagen in de vorm van workshops. Hier kunnen docenten op praktische wijze kennismaken van innovatieve ideeën en hun toepassingsmogelijkheden in de les.

Ga na welke docenten MVT bij U op school hiervan gebruikmaken en vraag naar hun ervaringen. Worden deze studiedagervaringen vervolgens ook toegepast in de klas ? Zo ja, geef dan enige voorbeelden. Zo nee, wat is de oorzaak van het niet-toepassen ?

7

Beschrijf of aan Uw stageschool op de een of andere manier in beleid of in de begeleiding rekening gehouden wordt met de diverse problemen waarmee docenten te kampen hebben in de eerste fase van hun leraarschap.

8

Probeer een door een leerling in de vreemde taal geschreven tekst of opstel te bemachtigen. Werk in tweetallen.

Geef de <imaginaire> leerling aanwijzingen over de inhoud van de geschreven tekst, zodat hij de volgende toevoegingen of verbeteringen kan aanbrengen:

- zich een duidelijker doel stellen (>> plan)
  - een grotere coherentie bereiken
  - een nieuw idee opnemen
  - een oud idee beter uitwerken
-

9

Voor deze opdracht heeft U een jaardeel van een leergang nodig. Zoek uit een bepaald boek een oefening waarbij de warming up-activiteit ontbreekt. Ontwerp zo'n warming up-activiteit en voer deze uit, passend bij de door U gekozen oefening, gericht op het activeren van de voorkennis van de leerlingen. Beantwoordt vervolgens de volgende vragen schriftelijk: a- Wat was het doel van Uw activiteit ? b- Heeft U Uw doelstelling bereikt ? Hoe weet U dat ? c- Wat ging er goed bij de activiteit ? d- Welke aspecten waren minder succesvol ? d- Als U de activiteit zou herhalen, wat zou U er dan aan veranderen of verbeteren ?

10

De laatste les voorafgaand aan een proefwerk wordt vaak gebruikt om de leerstof nog eens met de leerlingen door te nemen en resterende vragen te bespreken. In een dergelijke les kan het zelfstandig leren worden gerealiseerd door de leerlingen een aantal vragen over de leerstof te laten bedenken, die zij vervolgens aan elkaar voorleggen.

Ontwerp voor Uw eigen lespraktijk een lesplan dat gericht is op een dergelijke vorm van 'leren leren' ter voorbereiding op een proefwerk. Geef in het plan ook de rol van de docent duidelijk aan.

Voer de les uit volgens Uw lesplan en bespreek met Uw schoolpracticumdocent of een medestudent in hoeverre het 'leren leren' gerealiseerd is. Ga daarbij ook in op de waardering van de leerlingen voor Uw aanpak.

Hoe beoordeelt U zelf Uw les ? (Wat waren de voordelen of nadelen van de overdracht van verantwoordelijkheid aan de leerlingen bij de voorbereiding van het proefwerk ?)

11

Werk in tweetallen. Voor deze opdracht dient U te beschikken over het reglement schoolonderzoek van Uw stageschool. Onderzoek de paragrafen over het examineren van de MVT en vergelijk deze met de eindtermen van de vernieuwde Tweede Fase. Welke overeenkomsten en verschillen vallen op met betrekking tot het onderdeel literatuur voor HAVO en VWO ?

Inventariseer de eisen voor het onderdeel literatuur bij Frans en vergelijk deze met die van de stageschool van een medestudent. Welke verschillen constateert U wat betreft: het aantal te lezen titels; aandacht voor de literatuurgeschiedenis; aandacht voor de literaire theorie; wijze van tentamineren van de gelezen werken ?

12

Leerlingen hebben, afhankelijk van hun leerstijl, een voorkeur voor bepaalde werkvormen. De navolgende vragenlijst* is ontworpen als instrument om te achterhalen welke voorkeuren Uw leerlingen hebben met betrekking tot het werken in de klas. Vinden zij het prettiger individueel te werken, in tweetallen of in groepjes ?

Vragenlijst:

“WERKVORMEN IN DE KLAS

Deze vragenlijst helpt jou en je docent inzicht te krijgen in de manier van werken waaraan jij de voorkeur geeft. Lees elke uitspraak en besluit dan of je het daar in het algemeen mee eens of oneens bent.

1. Wanneer ik in mijn eentje aan een taalopdracht werk, verveel ik mij vaak

Overweeg hoe U gebruik kunt maken van de uitkomsten van dit onderzoekje; bespreek dit ook met de klas. Rapporteer over het een en ander.

13

Voor de volgende opdracht moet U gebruik maken van een videofragment van circa vijf à tien minuten in de vreemde taal. Neem een tv-programma op dat U geschikt acht voor een les Frans.

Kies een fragment uit het door U gekozen programma en bedenk wat U Uw leerlingen van dit fragment wilt laten leren. Maak een lesplan rond Uw videofragment en verwerk daarbij de volgende punten:

- * een warming up-activiteit om de leerlingen voor te bereiden op het videofragment
- * een globale vraag om Uw leerlingen te helpen de hoofdgedachte van het fragment te achterhalen
- * een opdracht die de leerlingen helpt meer gedetailleerde informatie te verkrijgen
- * een communicatieve spreekopdracht voor de leerlingen nadat zij naar het fragment gekeken hebben.

Evalueer, na afloop van Uw les, samen met enkele leerlingen dat wat goed ging en welke elementen minder geslaagd waren. Rapporteer.

14

Vraag Uw leerlingen een cassette of CD met een liedje of chanson in het Frans mee te brengen om daarmee te werken. Vraag ook of zij voor de complete tekst kunnen zorgen (Internet?).

Maak een lesplan waarbij de songtekst gebruikt wordt als luisteroefening, die de leerlingen helpt de tekst te begrijpen. Bedenk eens wat anders dan een 'texte à trous'...

15

In deze opdracht observeert U de leraar als corrector van fouten in de spreekvaardigheid en denkt U na over de vraag hoe U in Uw lessen fouten in de spreekvaardigheid verbetert.

Voer de hieronder gegeven observatieopdracht uit op Uw stageschool. Als alternatief kunt U iemand anders vragen Uw feedback te observeren met behulp van de tabel.

"Fouten observeren"

Klas:

Datum/ Uur:

Observant:

Geobserveerde leraar: X

Wat was de gemaakte fout	Werd de fout gecorrigeerd	Op welke manier	Uw opmerkingen
--------------------------	---------------------------	-----------------	----------------

Voorbeeld:

j'ai descendu de l'autobus	ja	X riep: Je suis !	.....
----------------------------	----	----------------------	-------

etc.

Bespreek het volgende met iemand die ook de observatieopdracht heeft uitgevoerd, of met Uw schoolpracticumdocent.

- Wat voor soort fouten corrigeerde de leraar (grammatica, uitspraak, inhoud) ?
  - Waarom verbeterde de leraar die fouten ?
  - Zoudt U dat op dezelfde manier hebben gedaan of liever op een andere manier ?
  - Wat voor soort feedback is het meest nuttig voor leerlingen ?
-

16

Ontwikkel met een medestudent een schriftelijke toets. Loop vooraf samen met de schoolpracticumdocent de zeven fasen (volgens: *Onderwijskunde: een kennisbasis voor professionals*, redactie Joost Lowyck en Nico Verloop, Wolters-Noordhoff, 1995) voor het samenstellen van een toets na.

Een vraag vooraf: Welke fasen zullen voor U het lastigst te beoordelen zijn ?

Een vraag achteraf: Op welk punt is Uw verwachting bijgesteld ?

Herhaal deze opdracht en beschrijf op welk punt of welke punten de opdracht U ditmaal makkelijker afgaat.

Van welke fasen zal een ervaren docent zich in de praktijk meestal niet of nauwelijks bewust zijn ?

17

Een aardige vorm van externe evaluatie vormen de taalprojecten georganiseerd door de Stichting Promotie Taalonderwijs. Zo werd in de cursus 1995-1996 de actie "Doe mij maar een gedicht" gehouden, waarbij leerlingen uit het VO gedichten in de vreemde taal maakten en daarmee een prijs konden winnen. Wordt door Uw stageschool meegedaan aan dit soort projecten (vakoverstijgend dan wel vakgebonden, zoals ook het Concours Interscolaire en de jaarlijkse Europese opstelwedstrijd van de Alliance Française) ?

Wat is Uw mening over dit soort activiteiten ? Heeft U bedenkingen ten aanzien van de condities van de afnemings of de uitvoering ?

***